

EUROOPAN PARLAMENTTI

1999

2004

Istuntoasiakirja

16. helmikuuta 2004

B5-0102/2004

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

neuvoston ja komission julkilausuman johdosta

työjärjestyksen 37 artiklan 2 kohdan mukaisesti

esittäjä(t): Christopher Huhne, Elspeth Attwooll, Elly Plooij-van Gorsel ja
Chris Davies ELDR-ryhmän puolesta

Françoise Grossetête PPE-DE-ryhmän puolesta

Robert Goebbels PSE-ryhmän puolesta

keväällä 2004 pidettävän Eurooppa-neuvoston kokouksen valmisteluista

Euroopan parlamentin päätöslauselma keväällä 2004 pidettävän Eurooppa-neuvoston kokouksen valmisteluista

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Lissabonissa 23. ja 24. maaliskuuta 2000 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmät,
 - ottaa huomioon Nizzassa 7.–9. joulukuuta 2000 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmät,
 - ottaa huomioon komission tiedonannon sosiaalipoliittisesta ohjelmasta (KOM(2000) 379)¹,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 37 artiklan 2 kohdan,
- A. toteaa, että Lissabonin Eurooppa-neuvostossa sovittiin strategisesta tavoitteesta tehdä Euroopan unionista maailman kilpailukykyisin ja dynaamisin tietoon perustuva talous sekä muista tavoitteista, jotka ovat kestävä talouskasvu, täystyöllisyys, köyhyyden vähentäminen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden lisääminen,
- B. katsoo, että maailmanlaajuinen taloussuhdanteiden laskusuunta, Euroopan unionin väestökehitykseen liittyvät haasteet sekä Euroopan unionissa vallitseva korkea työttömyys ja samanaikainen työvoimapula edellyttävät vieläkin määrätietoisempia toimia niiden Lissabonin tavoitteiden saavuttamiseksi, jotka koskevat uusien ja parempien työpaikkojen luomista mukaan lukien suorempien toimien käyttöönotto työpaikkojen luomiseksi julkisten palveluiden alalla, kolmannella sektorilla ja sosiaalitaloudessa sekä ekologisten muutosten ja työajan vähentämisen tukemista,
- C. katsoo, ettei Lissabonin Eurooppa-neuvoston tavoitteita pystytä toteuttamaan, jollei nykyinen suuntaus parane huomattavasti,

Talous- ja raha-asioihin liittyvät näkökohdat

1. korostaa, että Lissabonin ja Göteborgin strategiat ovat Euroopan unionin parhaat ja kattavimmat välineet vastata taloudellisiin sekä väestökehitykseen, työllisyyteen ja ympäristönsuojeluun liittyviin haasteisiin, jotta se voi kehittyä maailman kilpailukykyisimmäksi ja dynaamisimmaksi tietoon perustuvaksi taloudeksi, joka kykenee kestäväan talouskasvuun sekä luomaan uusia ja parempia työpaikkoja ja lisäämään sosiaalista yhteenkuuluvuutta;
2. korostaa pian käsillä olevan Euroopan unionin laajentumisen ja Euroopan taloudellisen elpymisen pikaisen tarpeen huomioon ottaen seuraavien asioiden merkitystä:

¹ Ei vielä julkaistu EUVL:ssä.

- jäsenvaltioiden makrotalouspolitiikan järkevä ja tehokas koordinointi talouspolitiikan laajojen suuntaviivojen puitteissa Lissabonin ja Göteborgin toimintasuunnitelmien täytäntöönpanemiseksi ja niiden strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi;
 - Euroopan unionin Lissabonin strategiaan kuuluvien taloudellisten välineiden, kuten vuosien 2003–2005 talouspolitiikan laajojen suuntaviivojen, vuosien 2003–2005 työllisyyden suuntaviivojen, eurooppalaisen kasvualoitteen ja tutkimuksen kuudennen puiteohjelman yhtenäisyys ja johdonmukaisuus sekä niiden kokonaisvaltainen ja nopea täytäntöönpano vakaus- ja kasvusopimuksen puitteissa;
 - kaikkien tarvittavien uudistusten jouduttaminen sellaisen sääntely-ympäristön luomiseksi, joka olisi suotuisa investoinneille, tutkimukselle ja kehittämiselle, yrittäjyydelle sekä työpaikkojen luomiselle;
3. vaatii jäsenvaltioita sisällyttämään veropolitiikkaansa yleisstrategian, joka perustuu lisääntyneisiin investointeihin inhimillisiin resursseihin, innovaatioon, tutkimukseen ja kehittämiseen ja keskittyy erityisesti koulutukseen, ammattitaitoon, elinikäiseen oppimiseen, uusiutuviin energiamuotoihin ja ympäristöystävälliseen teknologiaan; korostaa, että kyseinen strategia olisi toteutettava kestävän julkisen rahoituksen puitteissa; pitää myönteisenä eurooppalaista kasvualoitetta, jota voidaan pitää eräänlaisena katalysaattorina Lissabonin strategian täytäntöönpanon jouduttamiseksi sekä kauan kaivattuna signaalina, joka voi lisätä luottamusta, ja muistuttaa lisäksi, että yksityisillä investoinneilla on ratkaisevan tärkeä merkitys tuottavuuden, kasvun ja työllisyyden parantamisessa;
4. korostaa, että Lissabonin strategian täytäntöönpanemiseksi tarvitaan konkreettisia toimia, ja
- muistuttaa koordinoinnin tärkeydestä ja ehdottaa komission seurantatehtävän laajentamista,
 - katsoo, että Euroopan unionin valtiovarainministerien lisäksi myös makrotaloudellisista kysymyksistä vastaavien ministerien olisi oltava mukana Ecofin-neuvostossa tapauksissa, joissa sama hallituksen jäsen ei hoida molempia tehtäviä;
 - kannattaa tehostettua yhteistyötä ja tiedonvaihtoa jäsenvaltioiden ministeriöiden ja Lissabonin strategian täytäntöönpanossa mukana olevien viranomaisten tasolla;
5. on huolissaan nykyisissä talous- ja sosiaalipolitiikan koordinointiin liittyvissä menettelyissä ilmenneestä vakavasta demokratiavajeesta, ja kehottaa kyseisen asiantilan korjaamiseksi kaikkien jäsenvaltioiden parlamentteja tukemaan aktiivisesti Lissabonin strategiaa;

Teollisuuden liittyvät näkökohdat

6. katsoo, että Eurooppa-neuvoston on korostettava erityisesti työllisyyttä ja globaalia kilpailukykyä, ja korostaa, ettei kilpailukyky ole kiinni vain siitä, että yritykset vähentävät kustannuksia, vaan on myös varmistettava, että Euroopan teollisuudenalojen toimintaolosuhteet – parempi yritysoikeus ja omistajaohjaus mukaan lukien – suosivat yrittäjyyttä ja sopeutumiskykyä;
7. kehottaa jäsenvaltioita (yksi prosentti) ja yksityistä sektoria (kaksi prosenttia) lisäämään investointejaan tulevaisuuteen nostamalla tutkimus- ja kehitysmenojaan kolmeen prosenttiin bruttokansantuotteesta vuoteen 2010 mennessä; kehottaa jäsenvaltioita toimittamaan kesäkuun 2004 loppuun mennessä uskottavat kansalliset toimeenpanosuunnitelmat yhdessä ensimmäisten tulosten kanssa;
8. kehottaa komissiota jatkamaan tarmokkaasti rikkomismenettelyjä niitä jäsenvaltioita vastaan, jotka eivät pane ajoissa täytäntöön yhteisön lainsäädäntöä mukaan lukien sähköistä viestintää kaikissa jäsenvaltioissa koskevat uudet sääntelypuitteet; katsoo, että vahvistettu täytäntöönpano on tarpeen eEurope-toimintasuunnitelman toteuttamisessa, jotta laajakaistaverkkopalveluja olisi tarjolla kilpailukykyisin hinnoin;
9. hyväksyy perustutkimukseen painottuvan lähestymistavan; hyväksyy näin ollen Euroopan tutkimusneuvoston perustamisen ja siihen tarvittavan rahoituksen; kannattaa koulutusta ja ammattipätevyyttä koskevien näkökohtien sisällyttämistä teollisuuspolitiikkaan;
10. kehottaa jäsenvaltioita toteuttamaan tarvittavia uudistuksia lainsäädäntö-, rahoitus- ja verotuspuiteissa siten, että pk-yritykset voivat osaltaan edistää Lissabonin strategian tavoitteiden saavuttamista, ja arvioimaan pieniä yrityksiä koskevan eurooppalaisen peruskirjan soveltamisen kolmea ensimmäistä vuotta; yleisesti ottaen vaatii jäsenvaltioita täyttämään viipymättä pieniä yrityksiä koskevassa eurooppalaisessa peruskirjassa antamansa sitoumukset; kannattaa eurooppalaisen innovointialueen perustamista esimerkiksi pk-yritysten alueellisten verkostojen kautta; katsoo olevan ensiarvoisen tärkeää helpottaa pk-yritysten pääsyä osalliseksi riskipääomamarkkinoista; toivoo suotuisien verotusjärjestelyjen käyttöönottoa pk-yritysten omistajuuden siirtämistä varten;
11. kannattaa kilpailukykyyn parantamiseen pohjautuvaa yhdenmukaista eurooppalaista lähestymistapaa korkean teknologian aloihin, kuten siviili-ilmailuun, puolustukseen ja avaruusteknologiaan (esim. Galileo-ohjelma), nanoteknologiaan, matkaviestinteknologiaan, uusiutuviin energiavaroihin, puhtaisiin hiiliteknologioihin ja terveydenhuoltoon; ehdottaa laskusuhdanteessa olevien teollisuudenalojen osalta, että komissio laatisi kriteerit sellaisten alojen tunnistamiseksi, joilla yritysten on toteutettava toimia uusien markkinamahdollisuuksien löytämiseksi, muutosten hallitsemiseksi ja kyseisten yritysten kilpailukykyyn parantamiseksi työntekijöiden rakentavan osallistumisen myötävaikutuksella;
12. pitää myönteisenä rakennerahastojen käyttöä infrastruktuureihin liittyvien investointien, tutkimuksen ja kehittämisen sekä innovaatioiden tukemiseen; pitää Euroopan laajuisten energiaverkkojen saattamista loppuun erityisen tärkeänä energia-alan sisämarkkinoiden toiminnan kannalta; katsoo, että sähkön ja lämmön yhteistuotannon kehittäminen auttaa energiemarkkinoiden avaamista kilpailulle ja Kioton sitoumusten täytäntöönpanoa;

13. kehottaa panemaan pikaisesti täytäntöön biotekniikkaa koskevan strategian; pahoittelee, että bioteknologian keksintöjen oikeudellisesta suojasta annetun direktiivin 98/44/EY saattaminen osaksi jäsenvaltioiden kansallista lainsäädäntöä on viivästynyt; kehottaa neuvostoa ratkaisemaan viipymättä jäljellä olevat, asetusta yhteisöpatentista koskevat kysymykset;

Työllisyysnäkökohdat

14. korostaa jälleen Lissabonin strategian merkitystä; katsoo näin ollen olevan tarpeen jouduttaa Lissabonin tavoitteiden toteuttamista Euroopan unionin ja jäsenvaltioiden talous-, työllisyys-, sosiaali- ja rakennepolitiikan paremman koordinoinnin mahdollistamiseksi, ja korostaa, että kyseisessä asiassa tarvitaan rakenteellisia uudistuksia, joissa noudatetaan selkeää etenemissuunnitelmaa ja tarkkoja määräaikoja;
15. pyytää, että Lissabonin politiikkojen yhdistelmää vahvistetaan konkreettisilla toimilla talouskasvun ja työpaikkojen luomisen edistämiseksi; pitää myönteisenä koordinoitimenettelyjen yhdenmukaistamisen vahvistamista, mutta on kuitenkin huolissaan siitä, ettei työllisyydellä ja sosiaalisella osallisuudella ole paljonkaan painoarvoa, jolloin luodaan otollinen maaperä tiukalle finanssipolitiikalle ja suuremmalle riippuvuudelle eläkkeiden ja terveydenhuollon rahoitusjärjestelmistä;
16. kehottaa Euroopan unionia ja jäsenvaltioita koordinoimaan strategioitaan työpaikkojen luomiseen ja kestäväan kehitykseen suuntautuvien julkisten investointien määrän lisäämiseksi siten, että ne vastaavat vähintään yhtä prosenttia viidentoista jäsenvaltion bruttokansantuotteesta, ja laatimaan samansuuntaisen strategian uusia jäsenvaltioita varten, mikä edellyttää, että Euroopan investointipankki myöntää riittävästi varoja;
17. pitää myönteisenä työllisyyden suuntaviivojen yksinkertaistamista; katsoo ehdottomasti, että on tarpeen lisätä työmarkkinoihin osallistumista ja integroitumista erityisesti ikääntyvien työntekijöiden, heikoimmassa asemassa olevien henkilöiden ja naisten tapauksessa aktiivisilla, ikääntymisen huomioon ottavilla toimilla ja paremmilla työelämän ja yksityiselämän yhteensovittamismahdollisuuksilla; kehottaa komissiota seuraamaan tiiviisti sukupuoleen, rotuun, etniseen alkuperään, uskontoon tai vakaumukseen, vammaisuuteen, ikään tai sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvan, arkielämässä ja työpaikoilla tapahtuvan syrjinnän torjumista koskevan kahden Euroopan unionin direktiivin täytäntöönpanoa;
18. kritisoi suuntausta kohti palkkaeroja, matalapalkka-aloja ja työntekoon perustuvan sosiaalihuollon kaltaisia toimintalinjoja, jotka ovat kaikki vastoin parempia työpaikkoja koskevaa tavoitetta; vaatii konkreettisia tavoitteita, jotka koskevat työn laatua, terveyttä ja turvallisuutta, sukupuolten välistä tasa-arvoa, sosiaalista osallisuutta ja aktiivista työpaikkojen luomista; huomauttaa, että uudistusten on johdettava parempiin työpaikkoihin tietoon perustuvan talouden luomiseksi ja että tähän on päästävä tiiviissä yhteistyössä työmarkkinaosapuolten kanssa työntekijöiden yksilöllisiä ja kollektiivisia oikeuksia vähentämättä; katsoo, että uudistuksilla on myös varmistettava parempi tasapaino joustavuuden ja turvallisuuden välillä esimerkiksi sovittamalla paremmin yhteen työvoiman tarjonta ja kysyntä ja lisäämällä työnteon kannattavuutta; korostaa, että tarvitaan enemmän julkisia ja yksityisiä investointeja inhimilliseen pääomaan, kuten korkea-asteen koulutukseen, ammattitaitoon ja ammatilliseen koulutukseen; toivoo

taloudellista ja sosiaalista tarvetta elinikäiseen oppimiseen koskevan poliittisen konsensuksen muuttuvan käytännön toimiksi;

19. pitää myönteisenä työllisyystyöryhmän raporttia marraskuulta 2003 sekä sen maakohtaista lähestymistapaa ja suosituksia kaikille 25 maalle, ja korostaa sen keskeisiä vaatimuksia tuottavuuden ja työllisyyden parantamiseksi Euroopassa; pitää myönteisenä myös maahanmuuttoa, kotoutumista ja työllisyyttä koskevaan, äskettäin julkaistuun tiedonantoon sisältyvää lähestymistapaa, jossa liitetään yhteen Lissabonin strategia, väestökato ja paremmin hallinnoidun maahanmuuttopolitiikan tarve;
20. pahoittelee sitä, ettei jäsenvaltioilla ole riittävästi halua sitoutua ja poliittista tahtoa, ja kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita panemaan sosiaalipoliittisen ohjelman kokonaisuudessaan täytäntöön käyttäen kaikkia tarjolla olevia välineitä ja kunnioittaen asiasta vastaavia osapuolia ja sovittuja aikarajoja; toistaa vaatimuksensa kansallisista erityistavoitteista, joiden mukaan jäsenvaltioiden suorituksia pannaan täytäntöön ja valvotaan; kehottaa ottamaan toimintaan mukaan jäsenvaltioiden parlamentit, työmarkkinaosapuolet ja kaikki toimijat, joita asia koskee;
21. katsoo, että sosiaalista vuoropuhelua on edistettävä ja vahvistettava avaintekijänä Euroopan unionin sosiaalisten ja työmarkkinoihin liittyvien haasteiden voittamiseksi ja olennaisena osana aktiivisemmän makrotaloudellisen vuoropuhelun kehittämistä yhdessä toisiaan tukevien talous-, sosiaali- ja työllisyyspolitiikkojen kanssa;
22. pitää myönteisenä komission aikomusta keskittyä sosiaalisen säännösten täytäntöönpanoon; kehottaa komissiota lujittamaan työllisyys- ja sosiaalipolitiikkoja ja niiden välineitä Euroopan unionin laajentumisen jälkeen, mukaan lukien sekä säännösten että työllisyyttä koskevan avoimen koordinoitimenetelmän, sosiaalisen osallisuuden ja sosiaaliturvan täytäntöönpanon valvonta sekä työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun kehittäminen; kehottaa komissiota ja neuvostoa vahvistamaan Euroopan unionin terveyttä ja turvallisuutta koskevan lainsäädännön soveltamista ja käytännön toteutusta;
23. on yhtä mieltä siitä, että liikkuvuuden oikeudelliset ja hallinnolliset esteet on poistettava, mutta korostaa jälleen, että komission on kuultava työmarkkinaosapuolia – myös uusissa jäsenvaltioissa – ja luotava Euroopan unionin työlainsäädäntöä ja sosiaaliturvaa koskevat vähimmäissäännökset jatkuvasti liikkuville työntekijöille, jotta vältettäisiin palkkoja ja työehtoja koskeva epäreilu kilpailu;

Ympäristönäkökohdat

24. torjuu indikaattoreiden määrän vähentämisen verrattuna vuoden 2003 keväällä kokoontunutta neuvostoa varten hyväksytyyn luetteloon, jota leikataan voimakkaasti komission tiedonannossa rakenneindikaattoreista (KOM(2003) 585) Lissabonin ja Göteborgin strategioiden edistymisen ja täytäntöönpanon kartoittamiseksi, sekä kehottaa neuvostoa ottamaan huomioon biologisen monimuotoisuuden indikaattorit voidakseen arvioida, miten Euroopan unioni on noudattanut kuudennessa ympäristötoimintaohjelmassaan¹ ja kestäväen kehityksen huippukokouksessa hyväksytyssä toimeenpanosuunnitelmassa antamia sitoumuksia, jotka liittyivät monimuotoisuuden

¹ EYVL L 242, 10.9.2002, p. 1.

vähentämisen pysäyttämiseen vuoteen 2010 mennessä Euroopan unionissa ja vuoteen 2015 mennessä maailmanlaajuisesti; on lisäksi huolissaan siitä, että indikaattoreiden kehittämistä kolmen vuoden aikana koskeva suunnitelma ei takaa riittävää joustavuutta, jolla voitaisiin ottaa huomioon tilanteiden muutokset, toimintalinjojen tarkistukset (esimerkiksi kestävän kehityksen strategia vuonna 2004) tai ajalliset vaatimukset ennen uusien toimintalinjojen vaikutusten näkymistä;

25. katsoo myös, että indikaattoreiden käyttö olisi yhdistettävä, aina kun se on mahdollista, selkeisiin päämääriin ja ensisijaisten tavoitteiden toteuttamisen pitkän aikavälin määräaikoihin ja että se olisi koordinoitava asianmukaisesti kuudennen ympäristötoimintaohjelman kanssa;
26. kehottaa vahvistamaan vuosittaiset indikaattorit kaikille Göteborgin kestävän kehityksen strategiassa identifioituille toiminta-alueille, koska se on ainoa keinoa mitata edistystä kohti strategiassa asetettuja tavoitteita;
27. kehottaa komissiota identifioimaan ja ehdottamaan kuudennessa ympäristötoimintaohjelmassa määritellyn, luonnonvarojen kestävää käyttöä koskevan aihekohtaisen strategian perusteella toimia, joilla taataan, että luonnonvaroja käytetään tehokkaasti ja kestävällä tavalla; on sitä mieltä, että luonnonvarojen käyttöä koskevien Göteborgin päätelmien toteuttamiseksi on olennaisen tärkeää edistää ja kannustaa ennen kaikkea talouskasvun ja luonnonvarojen kasvavan käytön välisen yhteyden murtamista, ja pyytää painokkaasti neuvostoa kehottamaan komissiota varmistamaan, että asiaa koskeva lainsäädäntö takaa luonnonvarojen optimaalisen käytön;
28. palauttaa mieliin Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 1600/2002/EY kuudennessa ympäristöä koskevasta yhteisön toimintaohjelmasta, jossa komissiota kehoitetaan laatimaan luettelo tuista, jotka eivät ole yhteensopivia kestävän kehityksen kanssa, ja esittämään kiireellisesti ehdotuksia niiden poistamiseksi; pahoittelee, että keväällä 2003 pidetyn Eurooppa-neuvoston päätelmistä huolimatta talous- ja rahoitusasioiden neuvosto ei ole esittänyt toimia sellaisten tukien vähentämiseksi, joilla on huomattavia negatiivisia vaikutuksia ympäristöön;
29. pitää tervetulleena komission aloitetta ympäristöpolitiikan vuosittaiseksi uudelleenarvioimiseksi, joka samalla tukisi kevään Eurooppa-neuvoston kokousten valmistelua; tuo kuitenkin julki huolensa 'uutta lähestymistapaa täytäntöönpanoon' koskevan ehdotuksen johdosta ja palauttaa neuvoston mieleen, että yhteisön lainsäädännön noudattaminen ja sen asianmukainen saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä toissijaisuusperiaatteen mukaisesti ovat Euroopan unionin kestävän kehityksen strategian olennainen osa;
30. kehottaa komissiota järjestämään toimijoiden konferenssin Göteborgin kestävän kehityksen strategian tehokkuudesta saadun kokemuksen arvioimiseksi ja sen mahdollistamiseksi, että uusi komissio voi hyväksyä kunnianhimoisen strategian toimikauttaan varten;
31. kehottaa Eurooppa-neuvostoa varmistamaan, että Euroopan unionin talousarviota käytetään kestävän kehityksen edistämiseen, ja pyytää siksi sitä toteuttamaan kestävään kehitykseen kohdistuvien vaikutusten arvioinnin avoimesti Euroopan unionin kaikkien

menojen osalta yhteinen maatalouspolitiikka, rakennerahastot ja tutkimusohjelmat mukaan lukien;

32. tähdentää, että Euroopan unionin on varmistettava, että vuosituhannen julistukseen sisältyneet kehitystavoitteet ja Johannesburgin sitoumukset otetaan huomioon sen omassa toiminnassa, ja toistaa myös vaatimuksensa, että Eurooppa-neuvoston on esitettävä kevään yhteenvetoraporttinsa yhteydessä selvitys Johannesburgin prosessin toteuttamisesta;
33. tukee Johannesburgin uusiutuvan energian koalition pyrkimyksiä edistää uusiutuvia energiamuotoja; kehottaa komissiota sopimaan koalitiossa aikataulusta uusiutuvien energiamuotojen kunnianhimoisten tavoitteiden toteuttamiselle;

Loppupäätelmät

34. kehottaa kevään Eurooppa-neuvostoa käynnistämään todellisen vuoropuhelun Euroopan parlamentin kanssa sitoutuakseen uudelleen Lissabonin strategiaan, ja kehottaa sen tähden määrittämään Euroopan parlamentin roolin kevään huippukokousten valmistelussa;
35. korostaa, että Euroopan parlamentti on otettava toimintaan kokonaisvaltaisesti mukaan, jotta avoimen koordinoitimenetelmän demokraattinen legitimitetti olisi suurempi ja jotta Lissabonin jatkotoimet eivät jäisi puhtaasti hallitusten väliselle tasolle;
36. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.